

## **ІННОВАЦІЙНИЙ ОСВІТНИЙ КЛАСТЕР ЯК НЕФОРМАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕГРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, НАУКИ І КУЛЬТУРИ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ**

**Тарасова Т.О.**, д-р екон. наук, доц.

*Харківський державний університет харчування та торгівлі*

**Рубаненко Л.В.**

*Асоціація українських експертів*

Одним з пріоритетних напрямів розвитку сучасної освіти є її участь у створенні інноваційної економіки країни, розробці та впровадженні перспективних наукомістких комунікаційних технологій. Освітня місія університету повинна бути спрямована не тільки на реалізацію навчальних та наукових цілей, але і на формування нового знання як домінуючого інноваційного засобу виробництва [1, с. 191], яке здатне здійснювати комерціалізацію технологій та генерувати інновації. Модернізація економіки передбачає, що система вищої освіти повинна стати рушійною силою соціо-еколого-економічного розвитку інституціональних одиниць.

Особлива роль в інноваційному розвитку регіонів належить державним класичним університетам, які виконують місію з об'єднання професійної освіти, науки і культури регіону. Саме класичний університет, що знаходиться в центрі єдиного освітнього простору регіону є найважливішим соціальним неформальним інститутом, який може ініціювати формування інноваційної інфраструктури регіону і впливати на розвиток регіональної економіки. Інституційна «неформальність» є невід'ємним компонентом будь-якого суспільства, утворюючи підсистему неформальних інститутів. Однак вона може мати різні форми прояву і тим більше наслідки з позицій впливу на формальні інститути, економічна поведінка і господарську діяльність різних суб'єктів [2, с. 56]. Такий неформальний інститут здатний привнести гармонію і компроміс у взаємодію між органами державної і муніципальної влади, наукових установ, навчально-наукових центрів університетів, фінансових установи, бізнес-інкубаторів, венчурних фондів, консалтингових фірм, об'єднань підприємців. Більш того, таке конструктивне партнерство створює усі умови для формування національної системи кваліфікацій фахівців.

Задля інноваційного розвитку системи професійної освіти доцільно застосовувати кластерний підхід, який передбачає запровадження неформального інституту взаємодії, партнерства, співпраці, діалогу між зацікавленими суб'єктами. Виходячи із цього,

кафедра фінансів, аналізу та страхування Харківського державного університету ініціювала створення інноваційного освітньо-науково-виробничого Кластеру «Облік і фінанси в управлінні сталим розвитком Харківського регіону», який запропонував ефективну форму державно-приватного партнерства у вигляді багатостороннього договірної союзу господарюючих суб'єктів без об'єднання вкладів, а саме: державних органів влади, навчальних закладів та наукових установ, професійних організацій, фінансових установ і приватних підприємницьких структур, в рамках якого створюються умови для стимулювання освітньої, наукової, інноваційної та фінансово-господарської діяльності, обміну знаннями, досвідом, сприяння ефективному трансферу технологій та інформації через спільні можливості, розширення професійних компетентностей відповідно до дидактичного, технологічного і ментального аспектів.

Сторонами (учасниками і партнерами) Кластеру, згідно угод про співпрацю стали: з боку місцевих органів державної влади – Департамент з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації; з боку державних вищих навчальних закладів та наукових установ – Харківський державний університет харчування та торгівлі (ХДУХТ); з боку професійних організацій – Асоціація українських експертів, Харківська дирекція № 1 страхової компанії «Аска»; з боку фінансових установ та підприємницьких структур – Аудиторська фірма «Фактор-Аудит», Приватна фірма «Бригантіна».

Ефективність функціонування такого Кластеру доводиться наступними здобутками.

Проведено круглі столи з актуальних питань сьогодення на базі Харківського державного університету харчування та торгівлі за підтримки Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації за наступною тематикою: «Проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України» (20 квітня 2017 р.), «Банківська система України: проблеми та перспективи розвитку» (24 травня 2017 року); «Пенсійна реформа в Україні: проблеми та перспективи впровадження» (24 листопада 2017 року); «Компетентісна модель підготовки фахівців за спеціальністю «Облік і оподаткування» (9 листопада 2017 року).

На замовлення ПП «Бригантіна» згідно договору № 8-17-18 Д (1117U006472) виконується науково-дослідна робота за темою «Розробка методичних рекомендацій з управління комерційною діяльністю підприємств оптової торгівлі». В рамках даної співпраці розроблено структурно-логічну модель оцінювання комерційної

діяльності оптового торговельного підприємства, яка подана послідовністю етапів з формування інформаційної бази, дослідження та використання результатів оцінки для обґрунтування рішень щодо операцій купівлі-продажу товарів з виокремленням основних напрямів роботи з огляду рівнів прийняття управлінських рішень. Забезпечує прийняття рішень поточного та стратегічного характеру щодо розвитку комерційної діяльності з урахуванням рівнів управління та видів комерційних операцій.

Розроблено науково-методичні засади формування портфеля заходів з удосконалення комерційної діяльності оптового торговельного підприємства, який полягає у дотриманні комплексної концепції управлінських рішень і базових положень методу аналізу ієрархій з використанням показників якості управління та збалансованості джерел фінансування комерційної діяльності.

Організовано проходження практики і захист дипломних робіт студентів на підприємствах торгівлі, фінансових установах, що є учасниками кластеру. Група талановитої молоді обліково-фінансового факультету прийняла участь у Конкурсі «SDG in Ukraine: Look of New Generation (Цілі сталого розвитку в Україні: погляд нового покоління)» (2 грудня 2017 року, м. Київ). Прийнято участь у Всеукраїнському фестивалі інновацій в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (м. Київ) за підтримкою партнерів кластеру (Аудиторська фірма «Фактор - Аудит»).

Соціальний і економічний ефект від такої взаємодії вимірюється зростанням ділової активності та суцільною модернізацією виробництва у регіоні.

### **Інформаційні джерела:**

1. Фізична економія у вимірах теорії і практики господарювання: колективна монографія / За ред. Ю.О. Лупенка, В.М. Жука, В.О. Шевчука, О.В. Ходаківської. – К. : ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2013. – 502 с.

2. Дуглас Н. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. Б.З. Мильнера. — М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 180 с.